

Π Υ Ρ Ε Ο Ε ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

Κύριο
Γραφείο: Νικολαΐδην
Οπλάρχ. Πουτέρον 23
ΙΕΡΑΠΟΛΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βερανζέρου 4. Τηλ. 3639.095-3629.769

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΜΑΡΤΙΟΣ 1978

ΕΤΟΣ ΣΤ', ΠΕΡ. Β', ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 26 (62), ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΧ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθυντής Συντάξεως ΣΠΥΡ. ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΔΙΠΛΗ ΓΙΟΡΤΗ

Αποτελεί αὐταπόδεικτη ἀλήθεια, ὅτι κάθε λαὸς ἔχει ξεχωριστὰ χαρακτηριστικά, πού τὸν καθιστοῦν αὐθύπαρκτη μονάδα στὴν παγκοσμιότητα. Αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικά εἶναι ἡ συνισταμένη, ἀπὸ τὴν μία πλευρὰ τῶν βιολογικῶν κυττάρων τῆς φυλῆς του, τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν, μέσα στὶς ὁποῖες ἀναπτύχθηκε καὶ ἄλλων ὕλικῶν παραγόντων κι ἀπὸ τὴν ἄλλη τῶν πνευματικῶν του δεξιότητων, τῶν συναισθημάτων καὶ ψυχολογικῶν παρορμήσεων καὶ ἄλλων στοιχείων, μὲ τὰ ὁποῖα διαμορφώνει τὸν κοινωνικὸ περίγυρο, μέσα στὸν ὁποῖον ζεῖ.

Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ, στὴν χιλιῶν χρόνων ἱστορικὴ της πορεία ἐπέρασε ἀπὸ διάφορες περιόδους, ἡ κάθε μία ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔχει διάφορα πολιτιστικά χαρακτηριστικά (πολιτισμὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, πολιτισμὸς τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων, πολιτισμὸς Βυζαντινῶν χρόνων, Νεοελληνικὸς πολιτισμὸς).

Βασικὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ προσήλωσι στὴν ἐθνικὴ παρακαταθήκη, πού κληροδότησαν ὅλες οἱ γενιές πού προηγήθηκαν, γιὰ νὰ κληρονομηθῇ στὴν συνέχεια στὶς ἐπερχόμενες γενιές, πού ἀποτελοῦν φυσικοὺς συνεχιστὲς τῆς ἐθνικῆς σκυταλοδρομίας.

Ἰσως δὲν εἶναι συμπτωματικὸ, τὸ ὅτι μερικὰ στοιχεῖα τῆς θρησκευτικότητος καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ ἔχουν συνδεθῇ μὲ τὸ Μάρτη, τὸν πρῶτο μῆνα τῆς ἀνοι-

ξης. Μ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴ, πού ὀλη ἡ Φύση, ἀνανεώνει τὴν προσπάθειά της γιὰ νέα δημιουργία. Ἰσως καὶ ὁ νέος Ἑλληνισμὸς θέλησε νὰ συσχετίσῃ μ' αὐτοὺς τοὺς φυσικοὺς νόμους τὴν δική του ἀνανέωσι γιὰ καινούργιες δραστηριότητες καὶ δημιουργίες.

Στὸν Μάρτη πῆρε θέσι ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, τὸ μεγάλο Μῆνυμα γιὰ τὴν ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ. Τοῦ πραγματικοῦ Θεοῦ, πού ἡ ἀνθρωπότητα εἶχε κάπως λησμονήσει. Τοῦ Θεοῦ πού ἐντάσσει τὸν ἄνθρωπο στὴν σωστὴ πνευματικὴ καὶ ὕλική πορεία τῆς ζωῆς...

Παράλληλα, ὁ Μάρτης ὀρίστηκε σὰν ὁρόσημο τῆς δουλείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους καὶ σὰν ἀφετηρία γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσί του ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς σκλαβιάς.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν σκοπιὰ ἐνατενίζοντας τὸν Ἑλληνικὸ Μάρτη, ἀναρωτιόμαστε ἂν στὴν σύγχρονη ἐποχὴ διατηρεῖται ἡ δεοντολογικὴ ἀξιολόγησι τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀξιών, καὶ, προπάντων ἀπὸ τὴ νεολαία, πού ἔχει μιά τάσι νὰ ἀντιστρατεύεται πρὸς τὶς παραδοσιακὲς ἀξίες, τὶς ὁποῖες — σὲ μερικὲς περιπτώσεις — τὶς θεωρεῖ ξεπερασμένες...

Ἡ γένιά ἡ δική μας, σὲ κάθε περίπτωσι, θὰ διακηρύσσει τὴν πίστι πρὸς τὶς θρησκευτικὲς καὶ ἐθνικὲς ἀξίες καὶ θὰ ἐπωφελοῦμαστε ἀπὸ τὶς ἐκάστοτε εὐκαιρίες νὰ τὴν διακηρύσσουμε.

Καὶ τέτοια εὐκαιρία μᾶς παρέχει ὁ μῆνας αὐτός, ὁ Ἑλλη-

νικὸς Μάρτης. Ἡ 25ῃ Μαρτίου, μὲ τὴν διπλὴ ἐθνικοθρησκευτικὴ τῆς ἐννοια, ἀποτελεῖ ἓνα κάλεσμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιὰ ἀναβάπτισμα τῆς πίστεως καὶ τῆς δραστηριότητος. Ἀναβάπτισμα πρὸς τὸ χριστιανικὸ μῆνυμα τῆς ἀγάπης, τῆς ἀδελφoσύνης καὶ τῆς εἰρήνης.

Εἶναι τὸ μῆνυμα, πού ἐξουδετερώνει τὰ συνθήματα τοῦ μίσους καὶ τῆς βίας, πού τείνουν νὰ ἀναχθοῦν σὲ ἐμβλήματα ἀγῶνων καὶ αἱματοχυσίας ἀπὸ μιά μερίδα τῆς νεολαίας.

Ἐξ ἄλλου, τὸ νόημα τῆς 25ῃς Μαρτίου περικλείει τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς θυσίες τῶν προγόνων μας ἐναντίον τῆς δουλείας καὶ τῆς καταπίεσεως. Ἀς συνειδητοποιήσωμε, πῶς μὲ αὐτὲς τὶς θυσίες ἀξιοθήκαμε ἡμεῖς νὰ ζοῦμε ἐλεύθεροι σὲ ἐλεύθερη πατρίδα. Καὶ ἀκόμη, ἡ θυσία ἐκείνων παρέχει σὲ μερικοὺς ἀπὸ μᾶς τὴν πολυτέλεια νὰ πεινιζώμε μὲ οὐτοπικὲς, ὕπερθινικὲς θεωρίες ἀπομυθοποιήσεως τῶν πάντων...

Μὲ μόνο γνώμονα τὴν ἀνάγκη τῆς ἐθνικῆς ἐπιβιώσεώς μας μέσα στὸν χῶρο τῶν ἀνελέητων διεθνῶν ἀνταγωνισμῶν, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ μείνωμε προσηλωμένοι στὶς φυλετικὲς μας ιδιορρυθμίες. Τὶς ιδιορρυθμίες μας αὐτές, θὰ τὶς συντηροῦμε ἀναβαπτίζοντας μὲ κάθε εὐκαιρία, τὴν μνήμη καὶ τὴν ἀγωνιστικότητά μας στὶς ἐπετεῖους τῶν γεγονότων, πού σημάδεψαν τὴν μακραίωνα ἱστορικὴ μας ὑποδομή, ὅπως εἶναι ἡ 25ῃ Μαρτίου...

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

Πρὸς τὸν σύντροφον Ἐμβερ Χότζα

Κατάπληκτος διάβασα στὸν ἑλληνικὸν Τύπον, πὰ ὅσα εἶπες στὸ Ἀργυροκάστρο γιὰ τὴν ἑλληνικὴν μειονότητα τῆς περιοχῆς, γιὰ τὶς ἐνδυμιασίες καὶ τὰ τραγούδια της.

Εἶπες ἀκόμα ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ἐντιμος καὶ φίλος λαὸς καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχει κανέναν φόβο ἀπὸ τὸ λαὸ σου.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, θέλω νὰ σοῦ ὑπενηθίσω ὅτι:

Ἡ ἑλληνικὴ μειονότητα δὲν περιορίζεται μόνο στὴν περιοχὴ τοῦ Ἀργυροκάστρου, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ μέχρι τῶν Ἀκροκαυνηνίων.

Οἱ ἐνδυμιασίες, τὰ τραγούδια, τὰ ἔθνη καὶ ἔθνη τῆς μειονότητος, εἶναι συνδεδεμένα μὲ ἱστορία καὶ θυσίες.

Ἀπὸ τὸν φάκελο «ΠΕΡΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ», παγκοσμίως ἀναγνωρισμένου, ἀφήρεσαι τὸ δικαίωμα ἑλληνικῆς μειονότητος Χειμάρρας καὶ Δελβίνου.

Καὶ ἀφήρεσαι ἀπὸ τὸν ἴδιο φάκελο τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῆς συνειδήσεως, τῆς γλώσσας καὶ τῆς λατρείας.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, πράγματι, εἶναι ἐντιμος καὶ ἀ-

νὰ τοὺς αἰῶνες κανέναν δὲν φοβήθηκε.

Ἡ ἑλληνικὴ μειονότητα καὶ ὁ ἐλεύθερος Ἑλληνικὸς λαὸς ζητᾷ τὰ παγκοσμίως ἀναγνωρισμένα δικαιώματά του.

Ζήτησε, λοιπόν, μὲ τὸ λαὸ σου ὅπως θέλεις, ἀλλὰ δώσε μας ὅσα δικαιώματα ἀποκτήσαμε μὲ τὸν ἀγῶνα μας.

Πᾶρε τὸ βλέμμα σου τὸ κακὸ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν μειονότητα καὶ στρέψε πρὸς Βορρᾶν καὶ Βορειοανατολικά τῆς πατρίδας σου καὶ ἀναζήτησε ἐκεῖ τὸ λαὸ σου.

Ἰπῆρξαμε καὶ θέλουμε νὰ παραμείνουμε φίλοι μὲ τὸν ἀλβανικὸ λαὸ καὶ δὲν τὸ ἐπιθυμοῦμε νὰ σὲ κατατάξουμε στὴν κατηγορίᾳ τοῦ «ΣΟΓΓΑΤΑΝΟΥ», ὅπως ὁ Μπαμπὰ Τομόρι τὸν περιγράφει στὸ ποίημά του.

Εἶσαι ὑπεύθυνος ἀπέναντι στὸ λαὸ σου, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς ἱστορίας καὶ μὴν ξεχνᾷς ὅτι στὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων ρέει τὸ «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος».

ΜΠΑΡΜΠΑΚΑΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ

Ἀφετηρία τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν ὑπῆρξεν ἡ ἐπέτειος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου τῆς 25ῃς Μαρτίου 1821, διὰ τῆς ἀνυψώσεως τοῦ λαοῦ τῆς Ἐπανάστασεως εἰς τὴν Μοῦνην τῆς Ἀγίας Λαύρας.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 δὲν ἦτο οὔτε τυχαία, οὔτε συμπτωματικὴ. Ἀντιθέτως αὕτη ὑπῆρξεν ὁ ὥριμος καρπὸς ἐνὸς συνεχοῦς ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων, ὁ ὁποῖος ἐσυνεχίσθη ἀκαταπαύστως καθ' ὅλα τὰ 370 ἔτη δουλείας.

Οὐδέποτε οἱ Ἕλληνες ἀπώλεσαν τὴν ἐθνικὴν τὴν συνείδησιν καὶ ποτὲ οὐδεὶς Ἕλληνας ἐδέχθη τὴν κατάστασιν τῆς δουλείας ὡς ὀριστικὴν. Οὐδέποτε ὑπὸ τὴν στάκην ἐπαυσε νὰ καίῃ ἡ ἀσβεστος φλόγα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας. Καὶ ἀπὸ τὴν φλόγα αὐτὴν, τὴν 25ῃν Μαρτίου 1821, ἤναψεν ἡ τεραστία πυρκαϊὰ ἡ ὁποία ἐφώτισεν μὲ τὸ μέγα φῶς τῆς ὅχι μόνον τὸ ὑπόδουλον γένος τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ὑποδούλους ἐκείνης τῆς ἐποχῆς Λαοὺς καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 ὑπῆρξεν μιά πανεθνικὴ ἐξέγερσις, ἓνας Πανελλήνιος ἀγὼν εἰς τὸν ὁποῖον μετέσχον ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, ἀνεξαρτήτως φύλου, ἡλικίας, ἐπαγγέλματος, μορφώσεως καὶ κοινωνικῆς θέσεως. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔδωσαν τὰ πάντα εἰς αὐτὸν τὸν ὑπέρτατον ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος διήρκεσεν ἐπὶ ἐννέα ὀλόκληρα ἔτη, γεμᾶτα ἀπὸ αἷμα καὶ δάκρυα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἡρωϊσμοὺς καὶ νίκας, γεμᾶτα ἀπὸ καταστροφὰς καὶ ὀλοκαυτώματα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δόξαν καὶ μεγαλείον.

Οἱ Βορειοηπειρώται ἠγωνίσθησαν καὶ ἐθυσίασθησαν εἰς τὸν ὑπὲρ Ἐλευθερίας Ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ 1821 καὶ πρὸ αὐτῆς καὶ εἶχον ὡς ἐκ τούτου ἀπαράγραπτα δικαιώματα ἐπ' αὐτῆς.

Δὲν ἐδικαιώθησαν, οὔτε τότε, οὔτε μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, οὔτε καὶ μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀνακηρυχθεῖσαν κατὰ τὴν 17ην Φεβρουαρίου 1914 Αὐτονομίαν, λαβόντες καὶ πάλιν τὰ ὅπλα πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ νέου δυσάστου πού τοὺς ἐπέβαλεν μὲ τὸ κατὰπυρσόν αὐτὸ Πρωτόκολλον τῆς Φλωρεντίας (17-12-1913) ὁ ἐπαίσχυντος συμβιβασμὸς τῆς διεθνούς πολιτικῆς καὶ διπλωματίας. Ἀλλ' οὔτε καὶ μετὰ τοὺς δύο ἐπακολούθησαντας Παγκοσμίους Πολέμους ἐδικαιώθησαν, διὰ τοὺς γνωστούς εἰς ὅλους μας λόγους. Τὸ τέρμα δὲν ἐφθάσε καὶ ἡ πορεία δὲν ἀνακόπτεται.

Σήμερον ἀνασκοποῦντες τὸ παρελθόν, κατεχόμεθα ὑπὸ αἰσθημάτων ἐθνικῆς ὑπερηφανείας διὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἐμπνεόμεθα ἀπ' αὐτοὺς καὶ καλοῦμεθα ὅπως τοὺς συνεχίσωμεν μέχρι τὴν τελικὴν Νίκην.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος, ἐμποτισμένη μὲ πικρίαν καὶ πολὺ πόνον διὰ τοὺς ὑπὸ δυσβάστακτον, ἐξουθενωτικὸν καὶ ἐθνικὸν ζυγὸν διατελοῦντας ἀδελφούς μας, οἱ ὁποῖοι οὔτε τὴν θρησκευτικὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ δύνανται νὰ πανηγυρίσουν, πολὺ δὲ περισσότερο οὔτε νὰ διανοηθοῦν κἄν τὸν πανηγυρισμὸν τῆς ἐπετείου τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐχει ἐστραμμένην τὴν σκέψιν τῆς πρὸς τοὺς δεινοπαθοῦντας ἀλυτρώτους Ἠπειρώτας καὶ καθιερώνει τὴν ἐφετεινὴν ἐπέτειον ὡς νέαν ἀφετηρίαν ἐντάσεως τῶν προσπάθειών της διὰ τὴν ὀριστικὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἀδελφῶν μας τῆς Βορείου Ἠπείρου ἀπὸ τὰ μαρτύριά των.

Πρὸς τοῦτο ἐπικαλεῖται τὴν συμπαράστασιν τῆς Κυβερνήσεώς μας, τῶν Πολιτικῶν Κομμάτων, τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Πανελληνίου καὶ τὴν δραστηριοποίησιν ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διακηρύσσουν ὅτι πιστεύουν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς Αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα.

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΟΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Της ΝΑΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΛΙΓΟ ΑΠ' ΟΛΑ...

Μαζεύει πάλι η παρέα στο καφεμένο, αναπολούσε το τρίμηρο της άργιας. Όλοι είχαν κάτι να πουν για τις Απόκριες και την Καθαρά Δευτέρα. Η ποιήτρια είχε ωραίο υλικό για γράψιμο, από την έκδρομή.

— Ήταν όνειρο ή έλληνηκή φύση, ξεφάνισε. Τι ωραίες μαγευτικές τοποθεσίες. Ταπέτα σπαρμένα από κόκκινες ανεμώνες κι από μαργαρίτες. Και τα ερμητικά εκκλησάκια μικρά, εύλαβικά. Η μορφή του Αγίου Νικολάου, τόσο άσκητική και καλωσύνη.

Η ρομαντική κυρία αναστενάξε βαθιά.

— Εγώ, είπα, ντύθηκα πυργόδοστο να Μεσολύνα. Φόρεσα ένα φόρεμα του παλιού καιρού, έλο δαντέλα και μετάξι. Με μια μαύρη φανέλα, άνακατεύθηκα σ' ένα χορό εθνομουσικού.

Ένας φίλος ιππότης ήρθε και μου χάρισε ένα δέλεο. Είχε ζεστή, βαθιά φωνή και ωραίους τρόπους... Μα, τί κρύμα, τα μεσάνυχτα γάληνε στο πλήθος, ούτε το τηλεφώνου του δεν πήρα. Το μόνο που του χάρισα, είναι

το άσπρο δαντελωτό μαντήλακι μου... Σάν την καλή ρομαντική εποχή.

Ο προσγειωμένος λογιστής την διέκοψε:

— Εγώ δεν πήγα πουθενά. Άλλωστε, ο χρόνος είναι χρήμα.

Στην επιχείρηση που εργάζομαι, έκανα έλο το τρίμηρο υπερωρίες, και έλεγχο στα λογιστικά βιβλία. Κι έτσι, ενώ εσείς θα έχετε παθητικό, εγώ θα μετρώ σε λίγα γράμματα λεφτά που θα μου δώσουν. Άλλωστε, ο δοντογιατρός μου περιμένει χρήματα για τη γέφυρα που μου πέραςε.

Η ποιήτρια θύμωσε:

— Αγαπητέ μου, πώς μπορεί να μιλάς έτσι. Ο χρυσός ήλιος, η καλή παρέα, η φύση δεν εκτιμώνται με το χρήμα...

Ο αισιόδοξος ξέσπασε σε γέλια.

— Μη μαλώνετε, είπε. Ο καθένας από τη δική του σκοπιά εξέταζε τα προβλήματά του. Αν ρωτήσετε και μένα, πήρα την οικογένειά μου και πήγα στο μικρό χωριουδάκι, που γεννήθηκα. Τα παιδιά μου πέταξαν αέτο. Έ-

γώ φίλησα τη μανούλα μου και έφαγα σπανικόπιτα από τα χερσάκια της. Πριν έλθω να μηνά άρρωστης θάρια και φοβήθηκα πως δεν θα προλάβω την ευούλα της. Τώρα όμως είναι μια χαρά. Μας έτοιμασε και μια παραμυθούλα από τον κήπο, κι άλλα δρεκτικά νηστήσια.

Ο απαισιόδοξος δεν μιλούσε. Μηχανικά έριχνε τον κανό της πίπας στο ταβάνι.

— Έσύ που πήγες, τον ρωτήσαμε.

— Δεν βαριέσαι, παιδιά, μουρμούρισε, θά'ναι ένα θαύμα, παραξενικό ανασταναγμό. Όλα αυτά πιά γίναν συνήθεια. Απόκριες, καρναβάλι, Καθαρά Δευτέρα, τα κούλουνα, η Σαρακοστή και μετά η 25η Μαρτίου, με παραλάσεις και όμιλεις. Κάθε φορά, τα ίδια επαναλαμβάνονται.

— Κι όμως, τον διέκοψε, δεν έχεις δικιο. Οι παραδόσεις, τα ήθη, τα έθιμα κρατούν τους Έλληνες ενωμένους. Μας κάνουν να ζούμε, να δημιουργούμε, αναπολώντας τα περασμένα, δημιουργώντας τα μέλλοντα. Γιατί

από τον ατέλειωτο χειμώνα και την καθημερινότητα, έρχεται ο τρελλός Καρναβάλος, να μας συνεπάρει για λίγο. Χοροί, πικάντικα φαγητά, γλυκά, κέφι, τρελλά. Μετά έρχεται η Καθαρά Δευτέρα και η Σαρακοστή, να μας συνετίσει, να ατσουγκενθρωθούμε, να ζήσουμε τη λιτότητα, την εγκράτεια, την ψυχική ανάταση. Στα εκκλησάκια, οι Χαιρετισμοί, οι ελκωδίες. Άκολουθεί η 25η Μαρτίου, για να θυμηθούμε Ιερούς αγώνες και τους ήρωές μας, για να δομή τα γυναικά να παρελάνουν.

Η σηματοδότηση γαλανή 'Ελλάδα, μαζί με την Ιερή γιορτή του Εορτασμού, της Υπερφίας Παναγίας, δίνει από συγκίνηση και άγνη, κάθε Έλληνική καρδιά. Αδύες τις μέρες, περισσότερο από κάθε άλλη φορά αναθυμούμαστε κάποιους δικούς μας ανθρώπους, που στερώνται αυτές τις χαρές. Αυτούς που υποφέρουν. Όλους εκείνους που αγωνίζονται για μια καλύτερη ζωή, για δικαιοσύνη, για λευτεριά.

«Ψάξε βαθιά μέσα σου. Θα βρεις τη δύναμη να δεις το θείο φως και το μεγαλείο της απεραινώσυνης. Μετά την πνευματική σαρακοστή, θα ταυτισθούμε με το πάθος του Γολγοθά, για να αξιωθούμε την Ανάσταση στις ψυχές μας και να χαρούμε το Πάσχα.

Όλη η παρέα χειροκρότησε.

Ο απαισιόδοξος, βαθιά συγκινημένος, έσκυψε και με φίλησε στο μάγουλο.

— Σήμερα στο ταβερνάκι της γειτονιάς, σ'ας καλώ όλους για ρετσίνα και καλό κατ. Φώναξε. Σήμερα είμαι χαρούμενος, γιατί συνειδητοποίησα κάτι πολύ σπουδαίο. Πώς πρέπει να διατηρήσουμε μέσα σ' αυτόν τον κωδικό της παρανοϊκότητας που ζούμε, με κάθε θυσία την ΑΝΘΡΩΠΙΑ μας. Και πρέπει να εσθιάσουμε τις παραδόσεις, τα έθιμα. Να γιορτάζουμε τις ιστορικές επετείες, να αγαπούμε και να προστατεύουμε την παράδοση, που μας βοηθάει να κρατάμε την εθνική μας ιδιορρυθμία...

Νύχτωσε και ξεκινήσαμε για το μικρό ταβερνάκι. Ο τραγουδιστής με την κιθάρα, αιφνιδιαστικά:

ΑΛΚΗΣ ΚΑΣΤΡΙΤΗΣ

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑΣ

Πεντέμισι χιλιάδες δραχμές — γι' αυτούς μια περιουσία — έδωσαν σε κάποιον «επιτήδειο», ο Ίωνης Χατζώρος και η γυναίκα του, για να κατορθώσουν να πάρουν δίπλα για την 'Αλβανία, όπου από το 1940, βρίσκεται η κόρη τους. Το περιστατικό που αναφέρεται στη χθεσινή ειδησεογραφία, ξαναφέρει στην επικαιρότητα πολλές περιπτώσεις 'Ελλήνων που έχουν στη γειτονική χώρα στενούς συγγενείς, τους οποίους δεν μπορούν να δουν επί χρόνια. Πάντως, το γεγονός ότι η «Ολυμπιακή» πρόκειται από τις 28 Μαρτίου να εγκαταστήσει — ομιλητικό μόνιμο, επίσημο δέ, με καλεσμένους και δημοσιογράφους — πτήσης 'Αθήνα-Τίρανα, προϋποθέτει ασφαλώς ότι θα υπάρξει και κάποια περισσότερο έλευθερία στα ταξίδια.

•ΤΗΛΕΦΩΣ•

Η 'Ελλάς έδωσε στον κόσμο διόν τι είναι σοφία, τι είναι αλήθεια, τι είναι καλός κάναθός. Έδωσε, λέγοντας, η 'Ελλάς, τι είναι πίστις, τι είναι τέχνη, τι είναι ιδανικά και ιδεώδη, τι είναι ανθρωπινή αξιο, τι ελευθερία και τι είναι Δημοκρατία.

Η 'Ελλάς, ναί, ή 'Ελλάς!

Αθάνατη 'Ελλάδα, χυλοτρογουμένη, που η δόξα σου φθάνει έως τον Ουρανόν.

Έχεις την καλύτερη 'Ιστορία του κόσμου. Το στο το όμολογούν οι σοφοί, οι μεγάλοι, οι φίλοι και οι εχθροί και το επικυρώ η Παγκόσμιος 'Ιστορία.

Την Ήμεραν της Ανθρωπότητας την κατέχει η 'Ελλάς. Η 'Ελλάς είναι η Μητέρα των Μητέρων, η Πατρίδα των Πατριών. Η 'Ελλάς είναι ιδέα αιώνια.

Πάντα ταυτα συνοψίζεις ο μέγας φιλέλληνας και ποιητής Λόρενς Βύρυν, ελπών: «Η 'Ελλάς είναι στα γράμματα, τις τέχνες, πρώτη, στον πόλεμο 'Αμαζόνα. Είναι το σημαντικό φυχή, το κόσμος ή κορόνα».

Κανείς Λαός δεν έχει να επιδείξει 'Ομηρον, τον μεγαλύτερον ποιητή του κόσμου όλων των αιώνων.

Κανείς δεν έχει να επιδείξει Πλάτωνα και τον ανεπαύτην Αριστοτέλην και την πλειάδα τσών άλλων σοφών.

Το άθάνατον έλληνικόν πνεύμα, κάτω εκεί στα πλατάγια του 'Ιλίου, υπερφύθη μέχρι του Ουρανού!

Έκεί άστραψε, έλαμψε και έπύρωσεν η έλληνική σοφία του ανυπερέλητου έλληνικού πνεύματος και μεγαλείου, συνε-

ΟΙ ΔΥΟ ΧΡΥΣΟΙ ΑΙΩΝΕΣ

(4ος π. Χ. και 4ος μ. Χ.)

Ο επίτιμος Γυμνασιάρχης κ. Παν. Ρογκάκος, προσφάτως εις σχετικήν ομιλίαν του, ανέπτυξε το έν επικεφαλίδι θέμα, με την χαρακτηρίζουσαν αυτόν εμβριθείαν. Ής έκ του γενικωτέρου ενδιαφέροντος του θέματος και διά την σημασίαν των πατριωτικών παραινέσεων, καταχωρούμε εις τού σημερινόν μας φύλλον την αξιόλογον ομιλίαν του κ. Παν. Ρογκάκου.

πικουρωμένη από την θαυμασίαν έλληνικήν γλώσσαν της φιλοσοφίας, του καλού και του ωραίου.

Την γλώσσαν, λέγοντας, των 100.000 λέξεων, την μεγαλυτέραν έθνικήν μας ρίξαν, ή τις αντικαταστάθη, δυστυχώς, σήμερον από μιαν γλώσσαν των 2.500 περίπου λέξεων!

Τότε συνετέλεσθη το περιλαμπρον θαύμα του Τετάρτου π.Χ. αιώνα, διά να καταστήση τον αιώνα αυτόν ως τον Χρυσόν αιώνα της 'Ιστορίας μας, με κυρίαρχον ήρωα τον 'Ολύμπιον Περικλή, ή τις έστειλες το κλεινόν 'Αστυ με τα άριστοσυγγήματα του 'Ελληνικού πνεύματος, τα γράμματα και τις τέχνες.

Το έλληνικόν πνεύμα ήσυχόθη και έσπουδασε περί πάντων! Τόν Θεόν, τον κόσμον και τον άνθρωπον.

Διά του 'Αναξάγορου διεκήρυξε το «νοός τ'ά πά ντα δεικνόμενον».

Διά του Σοκράτους διεκήρυξε τον έσωστροφισμόν «το γνωθι σαι τον» και την βασίλισσαν των άρετων την Ταπεινοφροσύνην, διά του «έν οίδα ότι ούδέν οίδα».

Και διά του Δημοκρίτου διεκήρυξε την φυσικήν σύνθεσιν του ατόμου, την έποικον επαλήθευσεν η έπιστήμη εις την εποχήν μας.

Όχι μόνον εις τα γράμματα η 'Ελλάς πρώτη, αλλά και εις τας τέχνας πρώτη.

Κανείς Λαός δεν έχει να επιδείξει Παρθένον, τον μεγαλύτερον καλλιτέχνην όλων των αιώνων, έλο του κόσμου.

Κανείς δεν έχει να επιδείξει Φειδίαν και Πραξιτέλην, όττινες εξωπλάσαν και ανεψύχσαν εις τήν Πεντελικόν μάρμαρον, με την μορφήν του ανθρώπου, το κάλλος των θεών του 'Ολύμπου, του Διός, της 'Αθηνάς και του Έρμιη.

Τότε, όταν η 'Ελλάς έστερέωνε Παρθενώνας, η Ρώμη έπείδινε τα ξάνα, αληθινά εντρόματα έμπρος εις το άφθαστον έλληνικόν καλλιτεχνικόν μεγαλείον.

Τότε η 'Αμερική ήτο άγνωστος.

Τότε, λέγοντας, οι πρόγονοι των 'Αγγλων, δίκην μάου-μάου

Συ που έχεις το θείο προνόμιο της ελευθερίας, μη ξεχνάς πως χιλιάδες Βορειοηπειρώται αδελφοί ζούν υπό σκληράν δουλείαν.

της αγάπης, «ο Θεός αγάπη έστίν, και ο μένων έν τη αγάπη έν τώ Θεώ μένει και ο Θεός έν αύτώ».

Αυτή η αγάπη του προς τον άνθρωπον είναι εκείνη που τον ώδηγεί εις τον Γολγοθά επί του Σταυρού.

Ίδού το έγκλημά του, η αγάπη του προς τον άνθρωπον!

Πρός αυτόν, τον Έστωρμένον, η 'Ελλάς μας προσέφερε την γλώσσαν της την όποιαν όμιλουν οι φανταστικοί θεοί του 'Ολύμπου, διά να όμιλήση ο αληθής Θεός και καταγράψη ή Θεά του Διδασκαλία.

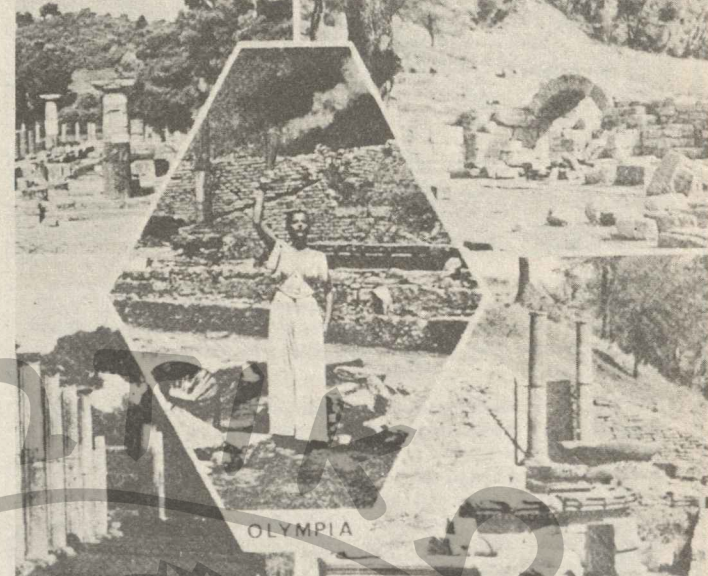
Προσέφερεν η 'Ελλάς και την άθάνατον φιλοσοφίαν της,

Του κ. ΠΑΝΑΓ. ΡΟΓΚΑΚΟΥ
Επίτιμου Γυμνασιάρχου

διά της όποιας έγένετο καταληπτή και διδασκή ή χριστιανική αλήθεια.

Με αυτά τα εξαιρετα πνευματικά δώρα της, η 'Ελλάδα μας, εξωπλάσθησαν οι Γρηγόριοι οι Χρυσόστομοι, οι Βασίλειοι και τόσο άλλοι σοφοί, άγιοι άνδρες τον 4ον μ.Χ. αιώνα και άνεδείχθησαν Ουρανόδοξοι και έπύρωσαν και κατήρδσαν την Οικουμένην.

Το έλληνικόν πνεύμα του 4ου π.Χ. Χρυσού αιώνος και το

Χριστιανικόν Φως έθελούσαν και άνήγειραν τον Νέον Χριστιανικόν Παρθενώνα του 4ου μετά Χριστόν Χρυσού αιώνος της 'Εκκλησίας, κατά τον όποιον ο 'Ελληνισμός μετά του Χριστιανισμού, η πίστις μετά της γνώσεως, συνυφάνθησαν και συνέθεσαν το 'Ελληνικόν Χριστιανικόν 'Ιδεώδες (το όποιον, ενώ έπρεπε να ήτο καύχησις μας, τον 'Ελληνα, δυστυχώς, τσόν πολύ χερμάσσεται σήμερον) και οι αυτοί προσδιόρισαν το αληθές νόημα της ζωής του ανθρώπου.

Ίδού τα θαύμα της άκνωβολίας του άνυπερέλητου 'Ελληνικού Μεγαλείου των δύο τούτων Χρυσών αιώνων.

Ελλάς η ν ε σ:

Έχομεν, ως είδομεν, κληρονομία μας τους δύο αυτούς χρυσούς αιώνες, που έφύτισαν τον κόσμον όλον.

Αι εθνοί μας είναι παιμμένιστα.

Αι περιστάσεις είναι κραιμώταται.

Οι καιροί σ'ο μενετοί.

Εμπρός:

Με την συναίσθησιν αυτήν και με το ότι είμεθα γόνιοι του Δάκνου, του Νεκταρου, των άνδρων των Θερμοπυλών, του Μαραθώνος και του Γερου του Μωρά...

Με την συναίσθησιν ότι και είμεσι οι ίδιοι, έγω και εσείς, ή γενιά μας, έσταξε ένα τατορικόν ΟΧΙ, που εκάλυψε Μαραθώνες και Θερμοπύλες, ήτοι σόν σεις σεις συνεκλόνισεν τον κόσμον όλον και υπερέσεν τους μεγάλους και τους τρανούς, τους ήρωες και τους φίλους να διακηρύξουν το «ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥΝ ΣΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ».

Όλα μαζί, ως εις άνθρωπος, έννοιμένοι και άδελφοιμένοι και μεθυσμένοι από το άθάνατον κρασί, που λέγεται ΕΛΛΑΣ (όπως λέγει ο μέγας μας ποιητής), άς πάρουμε γέρα στα χέρια των Έλληνοχριστιανικών ιδεών την άγια δάδα, για να φτιάξουμε και πάλι με πανένδοξη 'Ελλάδα!

Ζήτω ή αλωνία Ελλάς!

ΣΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΓΙΟΡΤΗΣ

ΑΝΕΤΕΙΛΕ και πάλι η ημέρα της 'Εθνικής μας Πολυγγο-
νεσίας. 'Ο 'Ελληνισμός όλος, σε απόση προσοχής, χαιρε-
τά με ιερή συγκίνηση τη λαμπρή αυτή ημέρα και εύλογα
το αίμα, που χύθηκε θυσία για το δένδρο της 'Ελευθερίας.

ΤΗΝ ΧΑΙΡΕΤΑ, για να τιμήσει τα λαμπρά παλικάρια,
που έκοψαν συνειδητά, το καθήκον τους και εξάρτησαν με
αυταπάρνηση σε έναν άγωνα γεμάτον στερήσεις, μόχθους
και αίματα, με τον τελικό σκοπό της Νίκης.

ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΕΙ, γιατί χαιρέτα τους καρπούς των αγώ-
νων αυτών και των θυσιών τους, με ελληνική υπερφάνεια,
με παλμό εθνικό και έλπιες τρανές στην αιωνιότητα της
φυλής μας.

ΤΟ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΟ 'Εθνος μας, για να μπει στον τιτά-
νιο αυτό αγώνα του '21 έπρεπε να προετοιμασθεί ψυχικά.
Αυτό έκανε η Φιλική 'Εταιρία. Δεν λογάρισε τον όγκο
και τον όριβρο του αντιπάλου. Γιατί, ο όριβρος δεν φέρ-
νει τη Νίκη. 'Η Νίκη είναι αποτέλεσμα ψυχικού εξοπλι-
σμού. Τα κρυφά σχολεία, οι μεγάλοι δασκάλοι του Γέ-

νοιας, εξήφωσαν το πνεύμα των σκλαβωμένων αδελφών και
ανάστασαν την ψυχή, για να ύψωσαν Βασιλευσσία, Τρι-
πολιτσέα, Μεσολόγγια, Δερβενάκια και να καταπληξούν
με τη δύναμη της ψυχής τους όλη την ανθρωπότητα και
δημιουργήσαν τον Φιλελληνισμό.

ΠΙΚΡΕΣ, δάσανα και θυσίες, αλλά δόξες και λαμπρότη-
τες είναι η 'Ιστορία του τόπου μας. Και η 'Ιστορία αυ-
τή, που ξεκινά χρονικά, από τόσο δαδιά, έκοψε τη δια-
δρομή τσών αιώνων με το 'Ι δ ι ο πνεύμα από τον Μι-
τιάδη, Θεμιστοκλή και τον Χρυσού Αίωνα του Περικλή,
ας τα χρόνια του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου, που μεταλαμπα-
δεσε το φως του 'Ελληνικού Πνεύματος ως τα δόξα της
σκοτεινής 'Ασίας.

ΕΠΕΙΤΑ, ήρθε το Πορφυρούν Βυζάντιο, ο δεύτερος 'Ελλη-
νικός Πολιτισμός, που έδαμψε και πάλι την ανθρωπώ-
τητα. Ακολούθησαν τα μαύρα χρόνια της Σκλαβίας, για
να απογράψει έπειτα το σταθμό του 'Κολοκοτρώνη, για να
καταδείξει στην έκθαμβη ανθρωπότητα, ότι η παλικαριά
είναι γέννημα και θρέμμα του τόπου μας.

ΣΤΗΝ ΟΓΤΕΙΝΗ ιδέα του '21 γιγάντισσε και η ψυχή των
παλικαριών του '12 και '13 και ξεχύθηκαν άκράτητα στους
κόμπος της Μικράς 'Ασίας, το 1921.

Ο ΙΔΙΟΣ ΛΑΟΣ, το ίδιο πνεύμα στα Βορειοηπειρωτικά
δουιά, όταν έστρεψαν τους 'Ιταλούς στα αλβανικά σύνο-
ρα και διαδόλησαν στα πέλατα της Οικουμένης το 'Ελλη-
νικό 'Όνομα σαν σύμβολο ήρωισμού και λεβωντίας.
ΚΑΙ ΣΤΗΝ βάρβαρη κι άπάνθρωπη γερμανική δία ένοισε
το δίδυμο της 'Ιστορίας της και δίδαξε, πως ο θάνατος
για μας είναι δύναμη, είναι ζωή.

ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ περνούν, μα η ψυχολογία μένει η ίδια.
'Η ψυχή των 'Ελλήνων δε δειλιά και το πνεύμα δε φθείρε-
ται. Ανδρούται με τα γεγονότα, γιατί βλέπει πάντα προς
τά εμπρός, προς τη νίκη και νικά. Προσπονή! Και πάλι
έκθρος έν όκει. Και ένωμένο το 'Εθνος μας και πάλι θα
ΝΙΚΗΣΕΙ.

Α.

ΣΥΜΛΟΓΟΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 1978

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ
ΕΛΠΙΔΑΣ
ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

25^{ος} ΜΑΡΤΙΟΥ

Την ημέρα κατά την οποία ο Δημιουργός του Σύμπαντος
έστειλεν εις την γήιν την αγαθοποιόν του θέλησιν έν είδει
'Αγγέλου, καλώντα το πάναγον γονιμοποιόν άνθος, δια να
καταστήσιν την Παρθένον Μητέρα του 'Ελευθερωτού της δει-
νά μασιζομένης ανθρωπότητας, την ίδιαν ημέραν, η 'Ελλάς
έθραυσεν τα δεσμά της δουλείας και έχαιρέτησεν την 'Ελευ-
θερίαν: «Χαίρε, ό χαίρε 'Ελευθερία!».

Η ανθρωπότης ήκουσε το εγερτήριο σάλπισμα του αγώ-
νος της 'Ελλάδος ν' άντηρή εις τα μύχια του ανθρωπίνου
της είναι. Είθε, με χαρά, την 'Ελλάδα να ύψώνεται ως τε-
ράστιον φωτεινόν μετώπον ύπερ την ανθρωπότητα και να
καταυγάξη πάλιν Λαούς και 'Εθνη.

Η 'Ελλάς, η κοίτης της 'Ελευθερίας, γενναία, τολμηρή και
ατρόμητος, συνεχίστρια της 'Ιστορίας της, έδειξεν δια μίαν
άκαμή φοράν, το άπορρομέτην ψυχικόν μεγαλείον, χαρά-
ξασα τον προς την 'Ελευθερίαν δρόμον της, εξαφορούσα δια
τάς θυσίας και ενδιαφερομένη δια την νίκην.

Λουσιμένη εις το φως των ίδιων της έργων και θαυμάτων
του παρελθόντος της, ύψωσε τον δαυλόν των άσέστον της ι-
δέας της 'Ελευθερίας εις το Μεσολόγγιον και την 'Αγίαν
Λαύραν, εις το Χάν της Γραβίας και την Κρήτην, εις την
'Αράχωβα και τα Δερβενάκια, θ α μ θ ω σ α α με τα
κατορθώματα των τέκνων της, την Εύρώπην όλην.

Του κ. ΞΕΝ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ 'Επίτιμου Δικηγόρου

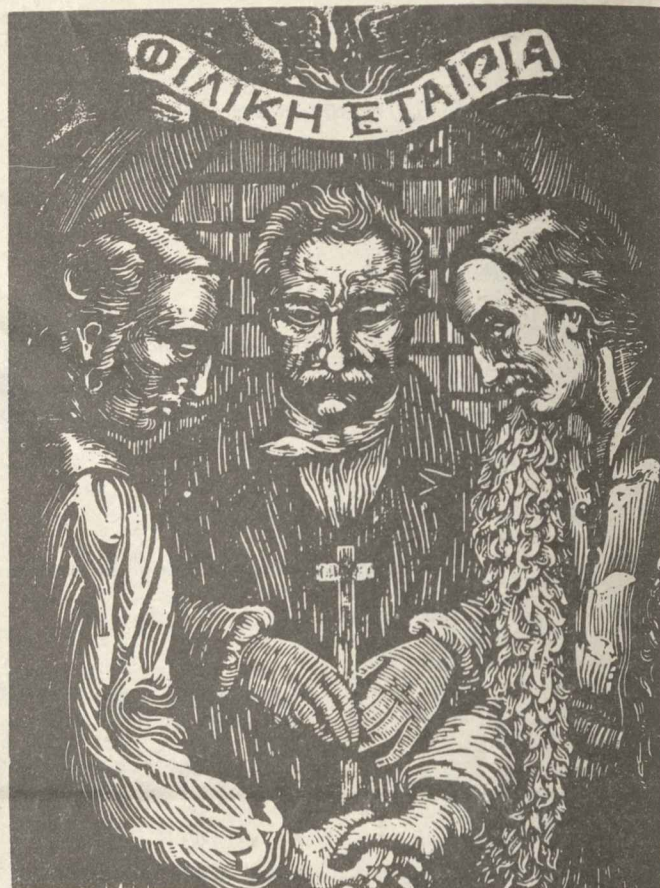
Δι' αυτό, η 25η Μαρτίου είναι ημέρα μεγάλη και άθάνα-
τη, ημέρα ιερή και άγία, ημέρα 'Εθνικής χαράς και δόξης,
ημέρα, η όποια φωτίζει και όδηγει το 'Εθνος το 'Ελληνικόν,
ημέρα εθνικόν μεγαλείου και αλημονήτου θριάμβου, ημέρα
που και έλπίδος εις τα πεπομένα της φυλής μας, ημέρα
— τέλος — αναστάσεως του 'Ελληνισμού.

Η 25η Μαρτίου είναι ο μεγάλος σταθμός της Ιστορίας μας,
διότι: την ημέραν αυτήν επετέλεσθη το Ιστορικόν έκεινο της
συστήμου εξέγερσεως του 'Ελληνικού 'Εθνους κατά το κα-
τακτητό.

'Αθροισα πρώοι, ειρηνικοί, μελίχιγοι, τους όπολους περι-
φρονόσε ο άγένητος και έμπειροπέλιμος Τύραννος, μετε-
μορφώθησαν εις Γίγαντας και Τίτάνες, οι όποιοι ένθροίζον
να χειρίζονται την πάλα και το καρυσσίλι, ως άν έπολε-
μούσαν χρόνια μακριά.

Οι ποιμένες των όρέων και οι καλλιεργηταί των πεδιάδων,
οι Διδάκαλοι, οι Ιερείς, οι έμποροι, οι λόγιοι, οι καλόγηροι,
οι ναυτικοί, όλοι οι κάτοικοι της ιερής αυτής γής, η όποια
λέγεται 'Ελλάς και από την όποιαν αναβλύζουν διαρκώς οι
δρσοεργί κρουνοί των ψήλων δημιουργιών, με ίερών ένθου-
σασμύν μετέσχον του ύπερ 'Ελευθερίας αγώνος, συναγωνιζό-
μενοι εις ήρωισμύν και αυτοθυσίαν.

Το 'Εθνος το 'Ελληνικόν, έπάνω ελας τάς μυϊκάς δυνά-
μεις και τάς πνευματικιάς ικανότητάς του και εξαπέλυε όλον
τον άφαντάστου δρμητικότητος ψυχικόν του δυναμισμόν, γρά-
φοντας τάς λαμπροτάτας σελίδας της ήρωικής της 'Ιστορίας.

σελίδας οι όποια: υπερβαίνουν εις ήρωισμύν και εις αυτοθυ-
σίαν και αυτήν άόκητην την Ιστορίαν των ήρωικών αγώνων της
άρχαιας 'Ελλάδος.

Έκτοτε, η 25η Μαρτίου φωτίζει, ως ήλιος άδοσιλευτός
και ύπαγορευσε: το ύψιστον προς την Πατρίδα, Θρησκείαν,
'Ελευθερίαν, και ευγενή ιδανικά καθήκον όλων των 'Ελλή-

νων, οι όποιοι στρέφουν ευγνώμονα τα δλέμματα των προς
τους άθανάτους ήρωας του 1821, όστινες δια το αίματός των
άπέδωσαν, όχι μόνον την 'Ελευθερίαν, αλλά και άνεστήλω-
σαν την 'Εθνικήν συνείδησιν, εξήφωσαν το 'Εθνος, εξαλύω-
σαν το φρόνημα, διήνοιξαν όρίζοντας, μετέδωσαν τον πυρετόν
της γονιμότητας εις τον 'Ελληνικόν Λαόν και όρθωσαν την
'Ελλάδα άκαμάτα και ύπερήφανον, σεβαστήν δε εις τους φί-
λους κα' τρομεράν εις τους έχθρούς της...

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ
ΕΙΝΑΙ ΘΕΜΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ — ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΘΡΥΛΙΚΟ ΜΑΣ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Η 25η Μαρτίου, από την
ημέρα που συνειδητά μπήκε
στο βαθύτερο νόημα της τρις-
χιλιόχρονης εθνικής μας Ι-
στορίας και που πύθ έντονα
την έννοιαν τα τελευταία αυ-
τά χρόνια των εθνικών περι-
πετειών και μεγαλουργιών
των μας στους παληγορικούς
έορτασμούς των, μου προκα-
λεί κάθε χρόνο υπερήφανους
στοχασμούς και άνεπίπτους
έθνηκούς ένθουσιασμούς. Σάν
ένα άπειροελάστο μύριο
του χρόνου, μέσα στην άέναη
και άστομάτητη ανακύκλση
του, καθόλου δεν διαφέρει η
ημέρα αυτή από τις άλλες ή-
μέρες του έναιντος. 'Αλλά
σάν ένας σταθμός και άφετη-
ρία μαζί, της ζωής και της
Ιστορίας του 'Εθνους μας, έ-
χει ένα περιεχόμενο κατά-
τορτον από δόξα και ήθική
ήμορφιά.

Σε δύο διάφορα χρονικά
διαστήματα, που την άποστα-
σι των την γεμίζουν δεκα-
οκτώ αιώνας, η ημέρα αυτή
παρουσιάζεται σαν «ένα κε-
φάλαιο σωτηρίας» και σαν
φανέρωσις ενός προαιωνίου
μυστηρίου, που στο Ιστορικό
εξέτιμήμα τους όδηγούν σε
μιά λύτρωσι. Την λύτρωσι
του ανθρωπίνου γένους από
τά δρόχια και τά νύχια της
άμαρτίας, με ένα ούρανο μη-
νυμα σε μιά άγνή Παρθένα,
που η προαιωνία δουλή του
Θεού την είχε προορίσει: για
μητέρα ενός πανανθρώπινου
Λυτρωτή. Και την λύτρωσι
ένός έθνους μικρού, που με
τους στροβιλισμούς του εις
την διήνη των αιώνων, γνώ-
ρισε τα τελευταία σαλοπά-
τια του μαρτυρίου και της
συμφοράς και μ' ένα εγερτή-
ριο σάλπισμα, από την νε-
κροσθένεια του, όρθώθηκε γι-
γάντιο σε μιά καινοτομία γέν-
να και ζωή.

Πνευματικό το πρώτο άρ-
χαγγελικό μήνυμα της Να-
ζαρέτ, έγινε ήθικό κίνητρο
στην 'Αγία Λαύρα, την ελ-
ληνική αυτή μυστική Ναζα-
ρέτ, όπου το δουλιμένο έ-
θνος μας έξανοθήκε τον γνή-
σιο έναντο του και έκανε το
τρομερό πλάνημα του θανάτου
που το όδήγησε ύπερήφανο
και ξαναγονιμένο στην συνέ-
χισι της ζωής και της Ιστο-
ρίας του. Από τότε το δι-
πλόον αυτό μήνυμα έγινε το
ιερό δίπλωμα του, που κατευ-
θύνει την ζωή του, που δυ-
ναμώνει την ψυχή του και
που χαλδώνει την πίστι
και την έλπίδα του, στην πα-
ρεία του άνάμεσα από τα κα-
καρχάρια μονοπάτια του
κόσμου και του χρόνου.

Το φανερό περιεχόμενο
της Ιστορικής αυτής ημέρας,
σάν άφετηρία ενός καταπλη-
κτικού Ιστορικού γεγονότος,
είναι η τόλη και η άπόφα-
σις μιάς χούφτας γενναίου-
χων δραματιστών, με πρω-
ταρχική ένδύλωση την άνα-
πέτασι της γαλανόλευκης ση-
μαίας, ως συμβόλιον της πο-
λιτικής του άνεξαρτησίας
και της πίστεως του και της
λατρείας του για την ελευθε-
ρία. 'Αλλά μέσα στην άπό-
φασι αυτή βρίσκεται συμ-
-

κινόμενη η άδαμάντινη θέλη-
σις όλουόλου του 'Εθνους να
ζήσει ελεύθερον η να πεθάνη
έοιστικά. Στην άπόφασι αυ-
τή είναι άποκρυσταλλωμένη
η ψυχική προπαρασκευή του
έθνους όλουόλου για το με-
γάλο ήρωικό τόλμημα, αλλά
και έλάνηλο το τόλμημα
μέσα στις ούσώδεις γραμμές
του. Γιατί εκαράζεται μ' αυ-
τή κυρίως και πρό παντός,
το φυλετικό και δημιουργικό
έδωμά του, όπως αυτό ξετυ-
λίχθηκε στο γιγάντιο δρασκε-
λισμά του στα πλάτη του κό-
σμου και της Ιστορίας του.

Τρεις χιλιάδες χρόνια,
που συνθέσανε την Ιστορική
ζωή του είναι άποθησαυρι-
σμένη μυστηριώδη στην ή-

μέρα αυτή, που όντως απο-
τελεί το κεφάλαιο της άπο-
λύτρωσεως και της σωτηρίας
του. Το 'Εθνος ζή αυτοόσιο
και αναλλοίωτο μέσα σε μιά
μακρόχρονη χρονική διάρ-
κεια, άψηφώντας του χρόνου
το άνελητο πέραςμα και τις
τρομακτικές άντιδράσεις που
όνοματεπιτίει: η ζωή στον
πολυτάραχο αυτό πλανήτη.
Τό βλέπει κανείς να δρασκε-
λίζει τις άποστάσεις του χρό-
νου με τους έπιδείξιους έλι-
γμούς και αούθημετισμούς
του, για να πλάη την μοίρα
του μέσα στις πολύντροπες
ένανλλαγες της πρωτοπορια-
κής ζωής του. Στο πέραςμα
κάθε σταθμού του που με-
τρίεται με εκατοντάδες έτων
ή με χιλιαστρίδες, το βλέπει
κανείς να ξεπροβάλλει καθή-

μαγμένο, άλλ' όρθιο, κατα-
κερματισμένο αλλά ψυχικώς
άνανευμένο, μαρτυρικό αλλά
και με το μετώπο του φωτει-
νό και θαρροσφαιμένο, ό-
τως στο σύνολό του, έτσι και
στα γρήσια φυλετικά τμήμα-
τα, που το συνθέτουν.

Είναι ο λαός τίτάν, που το
μαρτύριό του και η δόξα του,
οι πτώσεις του και οι άναστά-
σεις του, οι πόνοι του και οι
χαρές του, παίρνουν τις δια-
στάσεις παγκοσμίων γεγονό-
των και στολίζουν το μέτω-
πον της ανθρωπότητας με φω-
τεινούς πολιτισμούς. Κάθε
σταγόνα του αίματός του γί-
νεται βυστονική χυμής ζωής.
Κάθε ψυχική του άνακαμψη
γίνεται ύπερούσιον φωτόδω-

Κάθε κίνησι του στον μι-
κροσκοπικό του χώρο και τον
φουγαλέο χρόνο, γίνεται σύν-
θημα και δίδαγμα και θεμέ-
λιο και άναβαθμός για μιά ά-
νώτερη πνευματική πολιτιστι-
κή ζωή. Θαρρεί κανείς ότι το
'Εθνος μας δεν ζή για τον
έναντο του, αλλά για την Οί-
κουμένη και το Σύμπαν. Εί-
ναι ο Ναζωραίος των έθνών
μέσα στην μαρτυρική και γό-
νιμη ζωή του. Οι συμφορές
του γίνονται θρήνα παγκό-
σμιοι και οι καταπληκτικές
έπιτυχίες του γίνονται θαυ-
μασιές και ύμνος και παρό-
δείγμα για μίμησι της ανθρω-
πότητας. Διδάσκει και ζωο-
γονεί και με την σταύρωσι
του και με την άνάστασι του.

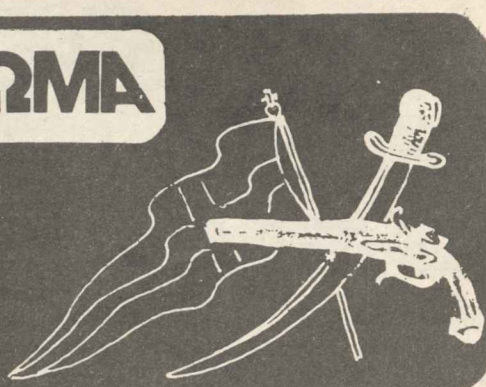
Το σύμβολον της δυνάμεως και
των παγκόσμιων πνευματικών
Ιδανικών, ο δικέφαλος άετός,
έχει: φτερουγισέ σε χώρες
μακρινές, για να μεταφέρει τα
γονιμοποιά σπέρματά του για
την ευρωπαϊκή αναγέννησι
και μονάχα μερικά σεβάσμα-
τα της εύλαβείας και της πί-
στεως του, τα μοναστήρια, οι
Ιεροί ναοί και τα κρυφά scho-
λεία, κρύβουν μέσα τους την
πνευματική δύναμή του, που
θα σπάσει και θα εξαρθρώσει
τα δεσμά της δουλείας του.
'Ο θάνατος έχει περάσει άπ'
έπάνω του στην σιγνότερη
μορφή του και έχει σκορπί-
σει: την στάχτη της μεγάλης
φθοράς.

Μα μέσα στην στάχτη αυ-
τή είναι κρυμμένη η σπύθα
της πίστεως και της έλπίδος.
Περμένει μονάχα το θετικό
φύσημα που θα μεταβάλλη την
σπύθα σε φλόγα και την φλό-
γα σε οδρανική πυρκαϊά,
που θα κάη την κατακτητή
και θα σταματήσει το κακοε-
ργήμα του. Θ' άρχισα σαν ό-
πορθόνια μέσα από τους τά-
φους άνάστα, θα μετουσώθη
από φέβρο της Φιλικής Ε-
ταιρίας, θα όλοληρωθή στις
βροντές και τους κεραυνούς
της Χειμάρρας του Σουλίου,
των Καλαμών και της 'Αγί-
ας Λαύρας. 'Ο ταπεινός πα-
πάς κι ο φτωχός κορυλιάρης
καλόγηρος με την διπλή
τους ύπόστασι: του κληρικού
και του δασκάλου, έχουν
συντελέσει πιά την εθνική
μύση και μυσταγωγία για το
πανελλήνιο έθνημα και
τόλμημα. Το ξεθωριασμένο
και υπαλιωμένο όραμα του, θα
συμβολίξη με την πένθημη
θοροιά του: επί τετρακόσια
χρόνια το έαυρ πένης του
σκλαβωμένου γένους, αλλά
μέσα στις πτυχές του θα κρύ-
βη έλινος των καρυών και
τους πόνους του. Είναι τέχνα
του λαού και ο παπάς και ο
καλόγηρος κι ο δάσκαλος έ-
ναι: λαός και αυτός. Μέσα
στο μυσσώτατο του κρυφού
στολήριό και με το πέραςμα
του τσών άπορρήτων χρό-
νων, σάν μυστικό άγαλμα
της πίστεως, της έλπίδος και
της λαχάριας για λευτεριά,
έβαναν τις προσδοκίες του έ-
θνους και με την πνύη της
θυσίας μεταβίβαν στην φυ-
χή του την όρη της θεύ-
λης.

Κυτάρζει τον στην κρισι-
μότερη Ιστορική περίοδο
της μαρτυρικής ζωής του.
Στην περίοδο που διαρκεί
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 6)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

1821

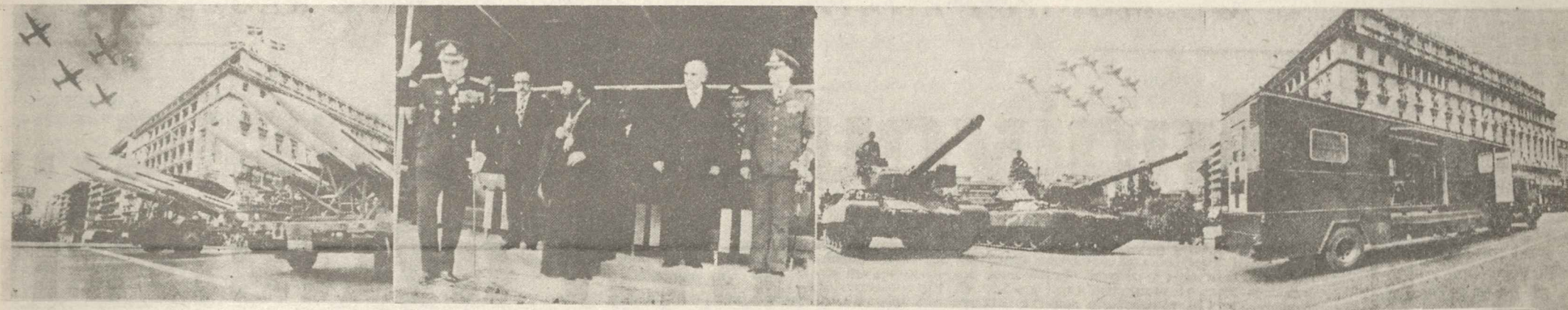
ΑΠΟ ΤΙΣ
ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Φωτοεποχές

ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ
ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΑΠΟ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΕΡΗΦΑΝΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΑΔΙΖΕΙ ΜΕ ΣΙΓΟΥΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΠΡΩΜΕΝΑ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΜΑΣ Γεμάτα σφρίγος, ακτινοβολία και όμορφια, τὰ ἑλληνικὰ νιάτα σκόρπισαν στὴν παρέλαση τῆς 25ης Μαρτίου, τὴν λάμψη τους στὴν Ἀθήνα.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ κ. ΧΟΤΖΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σχετικά με τις δηλώσεις του κ. Έμνερ Χότζα, Αρχηγού του Ἀλβανικού Κράτους, στο Ἀργυρόκαστρο, διατυπώνονται: ώρισμένες ἀπορίες, τις οποίες ἐκ καθήκοντος, ὡς Ἑλληνες, διατυπώνουμε, πρὸς ἐνημέρωσι τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Πότε ἐπολέμησαν οἱ Ἑλληνες καὶ οἱ Ἀλβανοὶ ἐνωμένοι γιὰ τὴν κοινὴ ὑπόθεσι τῆς Ἑλευθερίας;

Ἐὰν εἶχε γίνῃ αὐτό, τότε γιατί ζοῦν πλέον τῶν 300.000 Ἑλλήνων-τελείως ἀνελεύθεροι, ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ κ. Ἐμνερ Χότζα;

Πὼς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐπιτρέπεται νὰ ὀμιλεῖται ἐλεύθερα, ὅταν τὰ ἐλάχιστα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα λειτουργοῦν ὑπὸ κομμουνιστὸν ἔλεγχο;

Ἀπὸ ποιοὺς δασκάλους διδάσκεται καὶ τί διδάσκεται στὰ Ἑλληνόπουλα;

Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Θρησκεία ἔχει τεθῇ ἢ ὄχι ὑπὸ διωγμὸν;

Πόσοι Ἑλληνες δρῶνται στὶς φυλακὲς καὶ στὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως;

Γιατί διαφεύγουν στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα οἱ Ἑλληνες τῆς Ἀλβανίας καὶ τί καταμαρτυροῦν γιὰ τὴν ἐκεῖ διαβίωσι;

Ποιὲς μορφωτικὲς σχέσεις διατηροῦμε μὲ τὴν Ἀλβανία;

Υπάρχει συμφωνία, μάλιστα. Ἀλλὰ χωρὶς ὑλοποίησι. Υπάρχουν ἐμπορικὲς ἀνταλλαγὲς μάλιστα. Τὸ διπλάσιο καταβάλλει ἡ Ἑλλάς, ἀπὸ ἐμπορικὲς συναλλαγὰς, ἀπ' οὗ ἡ Ἀλβανία. Αὐτὸ τὸ δέχεται ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, γιὰ νὰ μωρέσει ν' ἀνασάνῃ λίγο τὸ Ἑλληνικὸ στοιχεῖο πού ζῇ στὴν Ἀλβανία.

Δεχόμεστε κι' ἐμεῖς τὴν βελτίωσι τῶν σχέσεων, τὸ ἐπιδιώκουμε καὶ τὸ ἐπιθυμοῦμε, μὲ τὸν Ἀλβανικὸ Λαό. Ἀλλὰ ὄχι μὲ ψευδολογίες.

Ἄς ἐπιτρέψουν τὴν μεσολάβησι: Ἐπιτροπῶν τοῦ ΟΗΕ ἢ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ στοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτος, γιὰ νὰ διαπιστωθοῦν οἱ ἀλήθειες τοῦ κ. Χότζα, ἔναντι τῶν δικῶν μας... «συκοφαντιῶν».

Ἀγαποῦμε καὶ σεβόμεστε τὸν Ἀλβανικὸ Λαό.

Ἄς σεβαστῇ καὶ τὸ κόμμα πού κυβερνᾷ τὴν Ἀλβανία τὴν διεθνή νοήμονη.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΛΒΑΝΙΔΕΣ:

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ ΧΩΡΙΣ... ΒΟΛΑΝ ΚΑΙ ΤΣΙΓΑΡΟ...

ΛΟΝΔΙΝΟ, Μάρτιος.

Μιά φοιτήτρια, ἡ Ἀφροδίτη Κουρσάκι, 20 ἐτῶν, πού σπουδάζει στὸ Πανεπιστήμιο στὰ Τίρανα, θέλοντας νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ τὴ θέση τῶν γυναικῶν στὴν Ἀλβανία, μοῦ λέει: «Δὲν ἔχουμε ἐδῶ μητέρες πού δὲν παντρεύτηκαν».

— Ἡ ἀλήθεια, εἶναι, γράφει στὴν «Ἐκφάντιαν» ὁ δημοσιογράφος Βικτόρια Ἑλλιάτ, ὅτι ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν Ἀλβανία, ἔχει ἀλλάξει, ἀλλὰ ἕνα κύριο χαρακτηριστικὸ εἶναι ὅτι ζῇ στὸ μόνον ἀθεϊσμικὸ κράτος πού ὑπάρχει στὸν κόσμον καὶ πού τὸ ἴδιο τὸ Σύνταγμα τῆς χώρας διακηρύσσει. «Ἀλλοτε, ἡ Ἀλβανία εἶχε τρεῖς θρησκευτικὲς ἐπιρροές: τὸν Μουσουλμανισμό, τὴν Ὀρθόδοξη καὶ τὸν Καθολικισμό. Εἶναι φανερό ὅτι ὅτι καὶ οἱ τρεῖς αὐτὲς ἐπιρροὲς ἔχουν ἐξαφανιστεῖ.

Τὸ νέο Σύνταγμα πού ἐγκρίθηκε πρὶν ἕνα χρόνο, διακηρύσσει τὴν ἰσότητα ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα, καὶ χωρὶς ἀμφιβολία αὐτὴ ἡ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται καὶ στὴν πράξι.

Ἡ θέση τῆς γυναίκας στὴν Ἀλβανία εἶναι σήμερὰ πολὺ διαφορετικὴ: Στὴ Λαϊκὴ Ἑθνοσυνέλευσι, 83 μέλη εἶναι γυ-

ναῖκες. Στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κόμματος συμμετέχουν πέντε γυναῖκες, ἀλλὰ τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄνδρες.

ΠΑΝΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Σὲ κάθε ἐργοστάσιο καὶ ἐπιχείρησι, ὑπάρχει μιὰ γυναικεία ὀργάνωσι. Κάθε ἐργαζόμενη γυναῖκα ἔχει ἰδιαιτέρη προστασία, κύριως μάλιστα ὅταν μείνῃ ἐγκυος. Παίρνει τότε ἐκτακτὴ ἀμοιβὴ καὶ κατόπιν ξαναγυρίζει στὴν δουλειά της. Θέμα γιὰ τὰ δρέφῃ δὲν ὑπάρχει, διότι τὰ περισσότερα ἐργοστάσια ἔχουν τὶς λεγόμενες «φάντες». Υπάρχουν ἀκόμη νηπιακοὶ σταθμοὶ στὶς πόλεις.

Ἡ Ἀγγλίδα δημοσιογράφος συνεχίζει:

— Μιὰ γυναῖκα μοῦ εἶπε: «Συχνά, τὰ παιδιὰ μένουν μὲ τὴν γιὰγιά τους, ὅταν ἡ μητέρα τους ἐργάζεται. Ἀλλὰ εἶναι καλύτερα νὰ πηγαίνουν στὸ σχολεῖο, ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ τὴν φροντίδα, ἀρχίζουν καὶ διδάσκονται τὰ πρῶτα γράμματα».

Στὸ σχολεῖο τοὺς μαθαίνουν, μὲ μὲν ὡς ἄνδρες, νὰ γίνουν καλοὶ πατριῶτες καὶ σύμφωνα μὲ μιὰ ἐντολὴ τοῦ Γραμματέα

τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἐμνερ Χότζα γίνονται καὶ ἕνα εἶδος στρατιωτικῆς ἐξασκήσεως σὲ ὅπλα.

Μετά τὴν ἐργασία καὶ μετὰ τὸ σχολεῖο, ἡ οἰκογένεια συγκεντρώνεται στὸ σπίτι γιὰ φαγητό. Συνήθως, εἶναι προετοιμασμένο ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἡμέρα. Ἀλλὰ εἶναι εὐχάριστη ἐξαιρέσι μὲ τὴν κατάστασι αὐτή.

— Ὅταν τὸ φαγητὸ δὲν μᾶς ἀρέσει, λέει ἕνα ξανθὸ Ἀλβανόπουλο, τότε οἱ γονεῖς μᾶς θυμίζουν τὴν ἐποχὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι, ὅταν δὲν εἶχαν τίποτε νὰ φᾶνε, παρὰ μόνον κρεμμύδια.

Οἱ γυναῖκες τῆς Ἀλβανίας παντρεύονται τώρα χωρὶς θρησκευτικὸ γάμο καὶ καυχῶνται ὅτι ἔχουν λίγα διαζύγια. Γενικά οἱ Ἀλβανοὶ πιστεύουν, ὅτι ὁ γάμος πρέπει νὰ εἶναι σταθερός.

Στὴν χώρα αὐτή, ὅλα σχεδὸν τὰ αὐτοκίνητα ἀνήκουν στὶς κρατικὲς ἐπιχειρήσεις. Εἶναι σπάνιο νὰ δῇ κανεὶς μιὰ γυναῖκα στὸ ὁδόν. Εἶναι σπάνιο ἐπίσης νὰ δῇ γυναῖκες νὰ καπνίζουν. Ἀλλὰ ἔχουν ἀνεπτυγμένο τὸ αἶσθημα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐμπνέουν τοῦτο καὶ στὰ παιδιὰ τους.